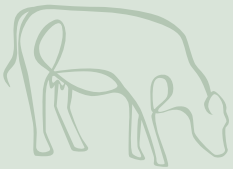

Οι εκτροφές που εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές βελτιστοποιούν την ποιότητα και την απόδοση των μοσχίδων τους παρέχοντας ένα καθαρό, ασφαλές και εμπλουτισμένο περιβάλλον που υποστηρίζει τη βέλτιστη υγεία, ευζωία και αλληλεπίδραση ανθρώπου-ζώου.

Γιατί είναι σημαντικό;

Οι μοσχίδες χρειάζονται ένα περιβάλλον που να συνεχίζει να ανταποκρίνεται στις ταχέως αυξανόμενες σωματικές και ψυχικές ανάγκες τους, μειώνοντας παράλληλα τον αντίκτυπο των δυνητικά στρεσογόνων νέων εμπειριών και διαδικασιών που σχετίζονται με τη διαχείριση της γαλακτοπαραγωγής.

Ορθές πρακτικές

- ✓ Για κάθε 10 μοσχίδες πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον μία ποτίστρα (δηλ. ατομική ποτίστρα ή υδατοδεξαμενή). Παρέχετε χώρο 90 cm για κάθε 10 μοσχίδες.
- ✓ Οι ποτίστρες πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμες τόσο από τις μοσχίδες (αν είναι δυνατόν από δύο πλευρές) όσο και από τον άνθρωπο (για συντήρηση), τοποθετημένες σε περιοχές με υψηλή επισκεψιμότητα αλλά σε σταθερό, αποστραγγισμένο χώρο (όχι κοντά σε θύρες) και οι ποτίστρες πρέπει να καθαρίζονται τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα και αμέσως εάν διαπιστωθεί ότι είναι βρώμικες ή μολυσμένες. Πρέπει να αποφεύγεται η στασιμότητα του νερού.
- ✓ Οι μοσχίδες θα πρέπει να έχουν την ευκαιρία βόσκησης στην ύπαιθρο, καθώς αυτό ενθαρρύνει τις φυσιολογικές συμπεριφορές που συμβάλλουν στη μείωση του ανταγωνισμού και των επιπτώσεων της έλλειψης ερεθισμάτων, καθώς και στη βελτίωση του συγχρονισμού των ζώων (συνολικά η ομάδα φαίνεται να είναι ήρεμη, εκφράζοντας μια σειρά θετικών συμπεριφορών με απουσία αρνητικών συμπεριφορών).
- ✓ Για να αποφευχθεί τόσο η υπερκατανάλωση όσο και η περιορισμένη κατανάλωση τροφής από μεμονωμένα ζώα, είναι σημαντικό οι σταθμοί σίτισης να είναι σχεδιασμένοι έτσι ώστε να επιτρέπουν σε όλες τις μοσχίδες να τρώνε τις χονδροειδείς τροφές ταυτόχρονα με ελάχιστο ανταγωνισμό και να διασφαλίζουν ότι το κάθε ζώο έχει το χρόνο και τη δυνατότητα να καταναλώνει το ημερήσιο σιτηρέσιο του χωρίς να διακυβεύεται ο προϋπολογισμός του χρόνου του (π.χ. μείωση του χρόνου κατάκλισης ή ανάπαυσης). Οι μοσχίδες είναι ζώα αγέλης, οπότε ολόκληρη η ομάδα επιθυμεί να διατρέφεται ταυτόχρονα. Η μη παροχή επαρκούς χώρου που θα επιτρέπει στην ομάδα να διατρέφεται ταυτόχρονα θα δημιουργήσει περιττό στρες.

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στο **Ενημερωτικό Δελτίο διατροφή μοσχίδων**

Βέλτιστες πρακτικές

- ★ Οι εκτροφές που εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές επιτρέπουν στις μοσχίδες να έχουν καθημερινή πρόσβαση σε βοσκότοπους, εκτός από την περίπτωση ακραίων καιρικών συνθηκών. Ο χρόνος παραμονής στο βοσκότοπο θα πρέπει να καθορίζεται από τις καιρικές συνθήκες, τις διαθέσιμες ώρες της ημέρας και ιδανικά από τις προτιμήσεις των μοσχίδων, δηλαδή από ένα σύστημα που βασίζεται στην επιλογή. Για να διασφαλιστεί ένα υψηλό επίπεδο διατροφής για τις μοσχίδες που διαχειρίζονται τη βοσκή, η βέλτιστη πρακτική είναι να αξιολογούνται καθημερινά τα υπολείμματα βόσκησης. Οι μοσχίδες θα πρέπει να μετακινούνται σε νέο βοσκότοπο με βάση την επίτευξη του στόχου για το ύψος μετά τη βόσκηση.

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στο **Ενημερωτικό Δελτίο διατροφή μοσχίδων**

Ορθές πρακτικές

- ✓ Η απρόσκοπτη πρόσβαση στις ταϊσטרές και τις ποτίστρες, εξασφαλίζοντας ότι τα ζώα μπορούν να καταναλώνουν τροφή και νερό ταυτόχρονα και ότι η τροφή/το νερό ανανεώνονται συνεχώς, θα μειώσει τον κίνδυνο τραυματισμών από τον ανταγωνισμό ή το ποδοπάτημα.
- ✓ Όταν οι μοσχίδες βρίσκονται σε βοσκότοπο και η απόσταση μεταξύ της ποτίστρας και της περιοχής βόσκησης είναι μικρότερη των 200 μέτρων, το 10% των ζώων πρέπει να μπορεί να καταναλώνει νερό ταυτόχρονα. Σε απόσταση μεγαλύτερη των 200 μέτρων, απαιτείται μεγαλύτερη υδατοδεξαμενή, ώστε το 20% των μοσχίδων να μπορεί να καταναλώνει νερό ταυτόχρονα.
- ✓ Οι ποτίστρες πρέπει να τοποθετούνται σε ύψος 60-75 cm από το έδαφος, με χείλος 5-10 cm. Το βάθος του νερού πρέπει να είναι τουλάχιστον 10 cm. Η ροή πρέπει να είναι τουλάχιστον 12 L/min σε μια ατομική ποτίστρα και 20 L/min σε μια συλλογική ποτίστρα.
- ✓ Διατηρήστε απόσταση τουλάχιστον 50 cm μεταξύ των κυκλωμάτων νερού και των ηλεκτρικών κυκλωμάτων. Στους βοσκότοπους, αποφύγετε την εγκατάσταση υδατοδεξαμενών κοντά σε ηλεκτρικούς φράχτες.
- ✓ Βεβαιωθείτε ότι οι επιφάνειες σίτισης είναι λείες και υπερυψωμένες κατά 10-15 cm, δηλαδή ψηλότερα από την περιοχή που στέκεται το ζώο. Ελέγξτε την παρουσία τραυματισμών στον αυχένα και βεβαιωθείτε ότι η άνετη πρόσβαση είναι εφικτή για όλα τα ζώα.
- ✓ Οι μοσχίδες που σταβλίζονται ομαδικά χρειάζονται τουλάχιστον 70 cm γραμμική παράθεση ζωοτροφών ανά ζώο.
- ✓ Οι μοσχίδες θα πρέπει να ομαδοποιούνται χωριστά από τα ενήλικα ζώα για να μειωθεί ο ανταγωνισμός και η επιθετικότητα από μεγαλύτερα και πιο έμπειρα ζώα. Οι ομάδες θα πρέπει να διατηρούνται σταθερές ώστε να αποφεύγονται οι συγκρούσεις όταν εισάγονται νέα ζώα.
- ✓ Ο σταβλισμός των μοσχίδων (σε εσωτερικούς ή εξωτερικούς χώρους) θα πρέπει να υποστηρίζει τις θετικές κοινωνικές αλληλεπιδράσεις, ενώ παράλληλα θα πρέπει να παρέχει επαρκή χώρο για τα κατώτερα στην κυριαρχία άτομα, ώστε να κρατούν αποστάσεις από τα πιο κυρίαρχα.
- ✓ Θα πρέπει να παρέχεται συνολικός εσωτερικός χώρος - συμπεριλαμβανομένου του χώρου κατάκλισης - τουλάχιστον 9 m²/μοσχίδα.
- ✓ Όταν οι μοσχίδες σταβλίζονται ελεύθερα θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε χώρο ανάπαυσης με καθαρή, στεγνή και μαλακή στρωμή και χώρο με δυνατότητα επιλογής κατάκλισης σε διαφορετικούς προσανατολισμούς.
- ✓ Όταν τα ζώα σταβλίζονται σε διαμερίσματα, θα πρέπει να υπάρχουν τουλάχιστον 5% περισσότερες θέσεις ανάπαυσης ανά μοσχίδα στην εκτροφή, ώστε να αποφεύγεται ο ανταγωνισμός και να ενθαρρύνονται η κατάκλιση και η ανάπαυση. Θα πρέπει να παρέχονται χώροι κατάκλισης και επαρκείς ποσότητες στρωμνής, ώστε να διασφαλίζεται ότι είναι καθαροί και ότι η κοπριά διατηρείται στο ελάχιστο, ώστε να αποφεύγονται οι ερεθισμοί στο δέρμα, τα άκρα και το μαστό. Σε ηλικία 6-12 μηνών, είναι σκόπιμο οι μοσχίδες να έχουν πρόσβαση στις κύριες σταβλικές εγκαταστάσεις, ως μέσο για την εκπαίδευσή τους σε νεαρή ηλικία και για να τους δοθεί χρόνος προσαρμογής.
- ✓ Οι θέσεις ανάπαυσης θα πρέπει να είναι σχεδιασμένες με επαρκές μήκος, πλάτος, εξοπλισμό και στρωμή, ώστε να επιτρέπουν στη μοσχίδα να κατακλίνεται και να ανασηκώνεται άνετα. Αυτό μπορεί να απαιτεί μικρότερες θέσεις από αυτές των ενήλικων αγελάδων, ώστε να αποφεύγεται η λανθασμένη κατάκλιση ή ο τραυματισμός τους. Η ανεπάρκεια των θέσεων αυξάνει τον κίνδυνο τραυματισμών ή αλλοιώσεων του δέρματος, του μαστού ή των άκρων.
- ✓ Θα πρέπει να παρέχονται στεγνές και μαλακές επιφάνειες κατάκλισης, με βαθιά στρωμή, καθώς επιτρέπουν μεγαλύτερο χρόνο κατάκλισης (ενθαρρύνοντας την ανάπαυση και το μηρυκασμό) και διευκολύνουν τις κινήσεις κατάκλισης και ανέγερσης.
- ✓ Η περιοχική ανάπαυση πρέπει να είναι άνετη. Όταν χρησιμοποιείται βάση από σκυρόδεμα, πρέπει να προστεθεί μαλακή στρωμή (π.χ. 15 cm άμμος, 30 cm στρωμή από κοπριά ή μαλακό στρώμα). Όταν χρησιμοποιούνται στρώματα, πρέπει να παρέχεται στρωμή με ελάχιστο βάθος 5 cm συμπιεσμένου υλικού (δηλ. συμπιεσμένου λόγω του ζώου που αναπαύεται σε αυτό). Για παράδειγμα, αυτό αντιστοιχεί σε 3 κιλά άχυρο ημερησίως, που πρέπει να παρέχονται ανά θέση ανάπαυσης.

- ✓ Οι διαστάσεις του διαμερίσματος θα πρέπει να έχουν ελάχιστο πλάτος: $0,83 \times$ ύψος μοσχίδας στο ακρώμιο (m), μήκος ανάπαυσης: $1,1 \times$ διαγώνιο μήκος μοσχίδας (μεταξύ του ακρωμίου και των οστών της πυέλου, m), κεφαλή με κεφαλή, εάν ο χώρος μοιράζεται: $1,8 \times$ διαγώνιο μήκος μοσχίδας (m), μη κοινόχρηστα διαμερίσματα (δηλ. με διαχωριστικό): $2,0 \times$ ύψος μοσχίδας (m).
- ✓ Άλλα χαρακτηριστικά που πρέπει να προβλέπονται για τα διαμερίσματα είναι: ύψος σε επίπεδο τραχήλου: $0,80-0,90 \times$ διαγώνιο μήκος μοσχίδας (m), ή ύψος ακρώμιο $\times 0,75-$ ύψος σε επίπεδο στέρνου: το πολύ 10 cm (είτε στρογγυλεμένο είτε χωρίς αιχμηρές άκρες), ύψος δαπέδου 15-20 cm (χωρίς αιχμηρές άκρες), τα διαχωριστικά δεν πρέπει να αποτελούν εμπόδιο στο χώρο κίνησης της κεφαλής και να είναι ευέλικτα. Κλίση του χώρου κατάκλισης μεταξύ 2-5%.
- ✓ Οι μοσχίδες δεν θα πρέπει να διατηρούνται σε μόνιμη πρόσδεση, λόγω του συνεχούς και σοβαρού περιορισμού της κίνησης και της κοινωνικής συμπεριφοράς, των δυσκολιών κατά την κατάκλιση, την ανέγερση και την άνετη ανάπαυση. Κανένα σύγχρονο σύστημα σταβλισμού δεν πρέπει να βασίζεται σε σταβλισμό με πρόσδεση, αν και εξακολουθεί να θεωρείται αποδεκτό για περιορισμένες χρονικές περιόδους, για παρεμβάσεις όπως η παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης. Η πρόσδεση θα πρέπει να καταργηθεί σταδιακά. Σε περιπτώσεις που η πρόσδεση είναι αναπόφευκτη, είναι σημαντικό να είναι αρκετά μεγάλη ώστε να επιτρέπει στις μοσχίδες να κατακλίνονται και να ανασηκώνονται άνετα και να διευκολύνει την παρατήρηση και τον χειρισμό. Οι μοσχίδες θα πρέπει να έχουν τακτική πρόσβαση σε χώρο ανάπαυσης ή βοσκότοπο, για να περιορισθεί ο αντίκτυπος στον περιορισμό της κίνησης, της ανάπαυσης και της κοινωνικής συμπεριφοράς.
- ✓ Τόσο η άνεση των σταβλικών εγκαταστάσεων όσο και οι περιβαλλοντικές συνθήκες (φως, θόρυβος, θερμοκρασία κ.λπ.) θα πρέπει να διαμορφώνονται έτσι ώστε οι μοσχίδες να περνούν σημαντικό χρόνο σε κατάκλιση, να απολαμβάνουν ποιοτική ανάπαυση και να μειώνεται ο κίνδυνος εμφάνισης κωλότητας. Συνιστάται ελάχιστη ένταση φωτισμού 100 lux για τουλάχιστον 10 ώρες την ημέρα και μια περίοδος σκοταδιού για τουλάχιστον 6 συνεχόμενες ώρες.
- ✓ Όλοι οι διάδρομοι, οι χώροι συγκέντρωσης και άσκησης, τόσο σε εσωτερικούς όσο και σε εξωτερικούς χώρους, θα πρέπει να διαθέτουν σταθερό, μέτριας τριβής, αντιολισθητικό, στεγνό δάπεδο, ώστε να μειώνεται ο κίνδυνος τραυματισμού και φθοράς των χηλών και των άκρων τους.
- ✓ Οι διάδρομοι που γειτνιάζουν με τις περιοχές σίτισης πρέπει να έχουν πλάτος τουλάχιστον 4,3 μέτρα.
- ✓ Οι μοσχίδες θα πρέπει να έχουν τακτική πρόσβαση σε βοσκότοπους, εφόσον το επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες.
- ✓ Τόσο στους εσωτερικούς όσο και στους εξωτερικούς χώρους, οι διάδρομοι θα πρέπει να σχεδιάζονται έτσι ώστε να ελαχιστοποιούνται οι απότομες στροφές και τα στενά περάσματα, καθώς και η συνολική απόσταση που πρέπει να διανύουν οι μοσχίδες.
- ✓ Τα μονοπάτια για την πρόσβαση στους βοσκότοπους πρέπει να είναι κατάλληλα για διάνυση μεγάλων αποστάσεων (π.χ. να έχουν ομοιόμορφο οδόστρωμα, χωρίς πέτρες και συντρίμια).
- ✓ Η каранτίνα θα πρέπει να επιβάλλεται για όλα τα νεοεισερχόμενα ζώα, σύμφωνα με τις οδηγίες (διάρκεια και φροντίδα) του κτηνιάτρου. Συνιστάται η αγορά ζώων μόνο από εκμεταλλεύσεις ίσης ή καλύτερης υγειονομικής κατάστασης.
- ✓ Τα απομονωμένα ζώα θα πρέπει να διαχωρίζονται εύκολα από το κοπάδι, είτε ατομικά είτε ομαδικά, ώστε να διασφαλίζονται τα κατάλληλα μέτρα βιοασφάλειας (καθαρή προς επιβαρυμένη κυκλοφορία, ελάχιστη έκθεση του προσωπικού ή άλλων ζώων κ.λπ.).
- ✓ Θα πρέπει να εφαρμόζονται και να τεκμηριώνονται συστήματα βιοασφάλειας για την πρόληψη της εξάπλωσης των ασθενειών. Η εκμετάλλευση θα πρέπει να διαθέτει περιφραγή ή άλλα συστήματα για την αποφυγή επαφής με άλλα είδη ζώων ή γειτονικές αγέλες του ίδιου είδους, η είσοδος των επισκεπτών στην εκμετάλλευση θα πρέπει να ρυθμίζεται, θα πρέπει να εφαρμόζεται κατάλληλος καθαρισμός και απολύμανση (π.χ. με χλωρίνη, τεταρτοταγείς ενώσεις αμμωνίου, ενώσεις ιωδίου) και θα πρέπει να ελέγχονται τα τρωκτικά και τα έντομα. Τα φυτοφάρμακα και τα εγκεκριμένα απολυμαντικά θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες οδηγίες.
- ✓ Κατά τη φόρτωση ζώντων ζώων πρέπει να λαμβάνεται υπόψη τόσο η βιοασφάλεια όσο και ο περιορισμός του στρες για τις μοσχίδες.

- ✓ Οι κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι μοσχίδες έχουν καλή θερμική άνεση, ιδίως κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους ζωής. Η παροχή στα ζώα επαρκούς θερμικής άνεσης βελτιώνει τη γονιμότητα και προάγει την καλή διαβίωση.
- ✓ Η θερμική καταπόνηση σχετίζεται με μειωμένη γονιμότητα λόγω ορμονικών διαταραχών και μειωμένης ποιότητας των ωαρίων. Τα ζώα που βόσκουν θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε σκιά και αυτά που στεγάζονται σε εσωτερικούς χώρους θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε συστήματα ψύξης (π.χ. ψεκασμός νερού, καταιονισμός), εάν το κλίμα της περιοχής το δικαιολογεί.
- ✓ Οι μοσχίδες που εκτίθενται σε χαμηλές θερμοκρασίες (ψυχρές ή ρεύματα αέρα) διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο δυστοκίας. Όταν το κλίμα της περιοχής το δικαιολογεί, πρέπει να παρέχεται κατάλληλο καταφύγιο και πρόσθετη στρωμή για τον περιορισμό αυτού του κινδύνου.
- ✓ Τα δάπεδα θα πρέπει να διατηρούνται όσο το δυνατόν καθαρότερα και να διαμορφώνονται ώστε να αποφεύγεται η ολίσθηση κατά την ανέγερση ή την παρουσία χλωτότητας. Οι τραυματισμοί που προκαλούνται από ολίσθήσεις ή πτώσεις μπορούν να επηρεάσουν την αναπαραγωγική απόδοση καθώς και να μειώσουν την ευζωία.
- ✓ Η υπερβολική υγρασία στους χώρους κατάκλισης θα πρέπει να αποφεύγεται με την εξασφάλιση κατάλληλης ανύψωσης, ανανέωσης της στρωμνής και επαρκούς αερισμού. Εάν οι μοσχίδες πρέπει να δροσίζονται με ψεκασμό ή καταιονισμό όταν οι θερμοκρασίες είναι υψηλές, αυτό πρέπει να πραγματοποιείται μακριά από τις περιοχές ανάπαυσης.
- ✓ Τα βρώμικα ζώα διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο δερματικών, τοπικών και συστηματικών λοιμώξεων (π.χ. μαστίτιδα ή χλωτότητα). Χρησιμοποιήστε την αξιολόγηση της καθαρότητας των αγελάδων για να αξιολογήσετε τις μοσχίδες και να λάβετε διορθωτικά μέτρα όπου κρίνεται απαραίτητο (π.χ. πλύσιμο των ζώων ή/και χρήση βουρτσών αγελάδων, πρόσθετη στρωμή για τη μείωση της ρύπανσης και παρακολούθηση μεμονωμένων μοσχίδων που μπορεί να μην αυτο-περιποιούνται λόγω κακής υγείας).

Βέλτιστες πρακτικές

- ★ Οι εκτροφές που εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές εξοικειώνουν τις μοσχίδες τους με το χώρο τοκετού κατά τη διάρκεια των τελευταίων εβδομάδων της κυοφορίας τους. Αυτή η πρακτική επιτρέπει στα ζώα να εξοικειωθούν με το νέο περιβάλλον και παρέχει την ευκαιρία να γίνουν προσαρμογές στη διατροφή με βάση το ΔΘΚ/σωματικό βάρος. Οι μοσχίδες εισέρχονται σε ένα νέο περιβάλλον, με διαφορετική διαρρύθμιση για την παροχή τροφής και νερού και, ενώ προσαρμόζονται, τα επίπεδα στρες μπορεί να αυξηθούν, ενώ η πρόσληψη τροφής μειώνεται. Διατρέχουν επίσης υψηλότερο κίνδυνο τραυματισμών, καθώς είναι πιο μικρόσωμες και άπειρες, οπότε η εξατομικευμένη διαχείριση τους βελτιώνει την ασφάλεια και τη σωματική τους υγεία.
- ★ Οι εκτροφές που εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές παρέχουν στις μοσχίδες τους καθημερινή πρόσβαση σε καλά διαχειριζόμενους βοσκότοπους (δηλαδή καλά αποστραγγισμένους, με παροχή καταφυγίου ή/και σκιάς) από τον απογαλακτισμό έως τουλάχιστον 3 εβδομάδες πριν από τον τοκετό, εκτός από την περίπτωση ακραίων καιρικών συνθηκών. Με αυτόν τον τρόπο τους δίνεται η ευκαιρία να περπατούν/τρέχουν/παίζουν ελεύθερα σε διαφορετικές επιφάνειες, εξασφαλίζοντας άσκηση, βελτίωση της κατάστασης των μυών και των άκρων και αύξηση της ανοσίας στους παρασιτισμούς, καθώς και ψυχική ευεξία. Όταν τα ζώα σταβλίζονται μόνιμα σε εξωτερικούς χώρους, θα πρέπει να παρέχεται επαρκές καταφύγιο και άνετοι χώροι ανάπαυσης.
- ★ Οι εκτροφές που εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές διαθέτουν στρατηγικές για τη συνεχή συντήρηση της επιφάνειας του εδάφους, τόσο σε εσωτερικούς όσο και σε εξωτερικούς χώρους, ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος τραυματισμών που οδηγούν σε χλωτότητα.
- ★ Οι εκτροφές που εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές διαθέτουν στρατηγικές για τη συνεχή συντήρηση της επιφάνειας του εδάφους, τόσο σε εσωτερικούς όσο και σε εξωτερικούς χώρους, ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος τραυματισμών που οδηγούν σε χλωτότητα.

Βέλτιστες πρακτικές

- ★ Οι εκτροφές που εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές παρακολουθούν το χρόνο που κάθε μοσίδα δαπανά σε κατάκλιση και ανάπαυση, ώστε να διασφαλίζουν ότι είναι άνετες και αναπαύονται επαρκώς για την πρόληψη ανάπτυξης κωλότητας.
- ★ Οι εκτροφές που εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές χρησιμοποιούν δάπεδο με επίστρωση καουτσούκ (ή άλλη μαλακή, αντιολισθητική επιφάνεια στάσης και βάδισης) στο χώρο παράθεσης ζωοτροφών και τους διαδρόμους κίνησης. Επιπλέον, πρέπει να υπάρχουν ελαστικά στρώματα σε περιοχές όπου οι μοσχίδες αναγκάζονται να στρίβουν απότομα, να συγκεντρώνονται ή να ανταγωνίζονται για χώρο, τόσο σε εσωτερικούς όσο και σε εξωτερικούς χώρους.

Ορθές πρακτικές

- ✓ Οι μοσχίδες πρέπει να έχουν την ευκαιρία και την ενθάρρυνση να ασκούνται (να περπατούν και να κινούνται ελεύθερα) για επαρκή ανάπτυξη των οστών και των μυών. Η πρόσβαση σε καλά διαχειριζόμενο βοσκότοπο μπορεί να συμβάλει στη μείωση των προβλημάτων των χηλών και των άκρων.
- ✓ Οι μοσχίδες με σοβαρή κωλότητα θα πρέπει να φιλοξενούνται σε χώρους όπου μπορούν να διαβιούν άνετα, να προστατεύονται από το ποδοπάτημα άλλων ζώων, να μπορούν να παρατηρούνται και να διαχειρίζονται εύκολα (π.χ. χορήγηση φαρμάκων ή διορθωτικές παρεμβάσεις) και να βρίσκονται σε οπτική επαφή με τις άλλες μοσχίδες, ώστε να μειώνεται το στρες από την κοινωνική απομόνωση.

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στα **Ενημερωτικά Δελτία για την αναπαραγωγή των μοσχίδων** και **την υγεία των μοσχίδων**

Βέλτιστες πρακτικές

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στα **Ενημερωτικά Δελτία για την αναπαραγωγή των μοσχίδων** και **την υγεία των μοσχίδων**

Ορθές πρακτικές

- ✓ Η σύνθεση των ομάδων θα πρέπει να διατηρείται όσο το δυνατόν πιο σταθερή, ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος συγκρούσεων και ανταγωνιστικότητας. Εάν αναμειγνύετε ομάδες μοσχίδων, καλύτερα να το κάνετε σε υπαίθριο ευρύχωρο περιβάλλον, μειώνοντας τον κίνδυνο τραυματισμού λόγω διαμαχιών, πτώσης ή ολισθησης.
- ✓ Υιοθετήστε πολλαπλές στρατηγικές για να ελαχιστοποιήσετε την κυριαρχία και τις επιπτώσεις του ανταγωνισμού στις θέσεις σίτισης (π.χ. αυξήστε τη συχνότητα παράθεσης της τροφής, χρησιμοποιήστε φυσικά εμπόδια, αυξήστε την ποσότητα της προσφερόμενης τροφής και βεβαιωθείτε ότι υπάρχει αρκετός χώρος στις θέσεις σίτισης, π.χ. >70 cm ή μία θέση παγίδευσης ανά ζώο).
- ✓ Οι μοσχίδες θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε υπαίθριο περιβάλλον, με κατάλληλο καταφύγιο και πόρους, ώστε να βελτιωθεί σημαντικά τόσο η ευζωία όσο και η απόδοση.
- ✓ Στα συστήματα σταβλισμού με ατομικές θέσεις, το δάπεδο δεν θα πρέπει να είναι ολισθηρό, ώστε να επιτρέψει την υιοθέτηση στάσεων που σχετίζονται με την αυτοιπεριποίηση. Θα πρέπει να χρησιμοποιείται βαθιά στρωμή για να προλαμβάνεται η διόγκωση των αρθρώσεων λόγω σκληρών επιφανειών κατάκλισης. Σε όλες τις εκμεταλλεύσεις θα πρέπει να υπάρχει αναλογία χώρων κατάκλισης μεγαλύτερη της μιας θέσης ανά μοσχίδα, ώστε να επιτρέπεται σε όλα τα ζώα να ξαπλώνουν ταυτόχρονα. Οι άνετοι και ευρύχωροι χώροι κατάκλισης είναι επίσης σημαντικοί για την προώθηση του μηρυκασμού.
- ✓ Εξασφαλίστε επαρκή χώρο και στρωμή για να μπορέσουν οι μοσχίδες να εκδηλώσουν τη φυσιολογική συμπεριφορά κατά τη διάρκεια του τοκετού (πριν και μετά τον τοκετό). Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τις μοσχίδες ως άπειρες μητέρες, ώστε να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη για τους μόσχους τους και να μειωθεί το στρες για τις μοσχίδες. Θα πρέπει να παρέχεται μαλακή στρωμή σε ένα άνετο, ιδιωτικό διαμέρισμα ή χώρο τοκετού, που έχει οπτική επαφή με την ομάδα των μοσχίδων.

Βέλτιστες πρακτικές

- ★ Οι εκτροφές που εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές τοποθετούν βούρτσες σε όλα τα συστήματα ελεύθερου σταβλισμού. Ο αριθμός και η τοποθέτηση τους εξαρτάται από τον αριθμό των ζώων και το περιβάλλον τους, τόσο σε εσωτερικούς όσο και σε εξωτερικούς χώρους.
- ★ Οι εκτροφές που εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές προσφέρουν στις μοσχίδες τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ διαφορετικών τύπων περιβάλλοντος (π.χ. βοσκότοπος/υπαίθριος και εσωτερικός χώρος) για τη βελτίωση της ευζωίας, της υγείας και της παραγωγικότητας των ζώων.
- ★ Οι εκτροφές που εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές παρέχουν μια ποικιλία εμπλουτισμών (οσφρητικός, οπτικός, απτικός, κοινωνικός) για να ενθαρρύνουν μια σειρά από υγιείς συμπεριφορές που προάγουν την καλή υγεία και ευζωία των ζώων.
- ★ Οι εκτροφές που εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές διατηρούν και ανανεώνουν τους εμπλουτισμούς, ώστε να προσθέτουν πολυπλοκότητα και καινοτομία στο περιβάλλον και να ενθαρρύνουν τη συνεχή αλληλεπίδραση των μοσχίδων με αυτούς.

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στο

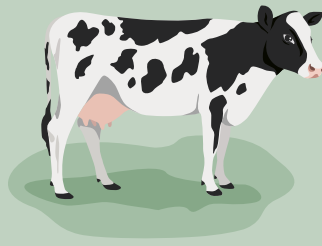
 Ενημερωτικό Δελτίο για τη συμπεριφορά των μοσχίδων και τις αλληλεπιδράσεις ανθρώπου-ζώου

Σύνοψη

Εκτροφή

Οι εκμεταλλεύσεις που παρακολουθούν στενά την ανάπτυξη των μοσχίδων και προσαρμόζουν ανάλογα τα πρωτόκολλα διαχείρισης τους θα επωφεληθούν από τη βελτίωση των αποδόσεων και της κερδοφορίας.

Ζώα

Οι μοσχίδες που απολαμβάνουν ένα ασφαλές περιβάλλον είναι πιο πιθανό να έχουν υγιή ανάπτυξη και να είναι ανθεκτικές τόσο στο στρες όσο και στις ασθένειες.

Προσωπικό

Σαφή πρωτόκολλα διαχείρισης της εκτροφής, με την παροχή κατάρτισης και κατάλληλου εξοπλισμού και εγκαταστάσεων χειρισμού, θα βοηθήσουν να διασφαλιστεί ότι το προσωπικό παραμένει ασφαλές και ευτυχισμένο στο ρόλο του.

Να είστε υπερήφανοι για όλες τις ορθές και βέλτιστες πρακτικές που εφαρμόζετε στην εκτροφή σας για την καλή διαβίωση των ζώων!

Care4Dairy.eu